

Motion till riksdagen 2024/25:1805

av Patrik Lundqvist m.fl. (S)

Stärkt möjlighet för arbetsgivare att tillhandahålla arbetsskor inom omsorgen och liknande yrken

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att skattebefria arbetsskor för fler och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Skatteverket har en rad regler som man behöver följa för att undvika förmånsbeskattning. Arbetsgivaren ska tillhandahålla kläderna och skorna för att personalen ska använda dem i tjänsten och de får inte använda dem privat. Kläderna och skorna ska vara anpassade för yrket och vara obligatoriska att använda i arbetet. De ska också vara märkta med arbetsgivarens logotyp. Om arbetsgivaren istället betalar ut ett bidrag i pengar för skor eller kläder kommer summan att beskattas arbetstagaren på samma sätt som lönen.

Fler och fler kommuner vill eller har redan sett till så att anställda inom t ex omsorgen får även skor tillhandahållna av arbetsgivaren. Det är av många anledningar en rimlig åtgärd, dåliga skor är en av orsakerna till flera sjukskrivningar. Men till skillnad från skyddskläder som används på andra håll, t.ex. skor med stålhätta eller skydd av andra slag som är mer uppenbara skydd för arbetstagaren, så handlar det inom omsorgen mer om förslitningsskador det behöver skyddas mot. Därför blir de regler som idag finns för vilka kläder som är skattefria för arbetstagare lite otympliga för arbetsgivare och anställda inom den här typen av yrken.

För skyddskläder och kläder som utsätts för stort slitage, yrkesspecifika kläder eller uniformer finns det klara undantag från beskattning. Så till exempel om arbetsgivaren tillhandahåller kläder som skyddar mot ”mekaniska skador”, vilket ju alltså innefattar

t.ex. skor med stålhätta för att skydda tårna, finns det klara regler för att det kan göras skattefritt. Så långt är allt tydligt och klart.

Däremot om kläderna inte ingår i de kategorier som pekas ut särskilt så hamnar de i en kategori som Skatteverket kallar för ”kläder som kan användas privat” och är oftast en förmån som ska beskattas. Det räknas alltså i princip som en del av den lön man får, inte som ett arbetsredskap eller något som behövs för arbetet. Men det kan ändå vara så att man kan få sådana kläder skattefritt om de uppfyller 4 kriterier. Inte ett av dem, utan alla fyra måste uppfyllas.

Man ska få dem för att använda på jobbet, vilket väl är självklart, kan tyckas.

De ska vara obligatoriska att bära på jobbet, också rätt rimligt att får man arbetskläder så ska de användas.

Vara anpassade för arbetet, vara enhetliga för viss personal eller ha andra särskilda egenskaper, och vara försedda med arbetsgivarens namn eller logga så att de märkbart avviker från vanliga plagg.

Det är de här två sista som utgör ett betydande problem för de arbetsgivare som vill förse sina anställda med skor som främjar deras hälsa och minskar förslitningsskador på jobbet. För vissa, t.ex. stora kommuner, kanske det är enkelt att få till skor med sin logga på, men för mindre är det en utgift och ett merarbete som kan vara skillnaden mellan att gå vidare eller inte. Men det är också ett problem att skorna behöver anpassas efter arbetet. Eftersom det ju finns en uppsjö med olika fotriktiga skor på marknaden för privat bruk som också är lämpliga för personalen i omsorgen så borde de här reglerna ändras så att samhället inte skapar en onödig extra utgift för att arbetsgivare ska kunna ta ansvar för arbetsmiljön genom att uppfinna nya skor eller trycka onödiga loggor på skor som redan finns.

Det borde i vår mening gå att räkna in även förslitningsskador i de klassificeringar av skyddskläder som finns för andra skador, som exemplet med ”mekaniska skador” som nämndes tidigare.

Patrik Lundqvist (S)

Sanna Backeskog (S)

Linnéa Wickman (S)

Kristoffer Lindberg (S)